

end med denne; men det maatte indrømmes, at den sidste udførte Pløiningen bedre, det er: skaffer et sprødere og til Gæd tjenligere Jordsmon, hvorpaa det dog især kommer an. — Naar der med den mortonske var pløiet smalere Furer, vilde vel Arbejdet have blevet bedre, men i saa Fald vilde uden tvivl Seieren, med Hensyn til Hurtigheden, været gjort den stridig. — Den amerikanske Plø vandt i det Hele stort Bifald iblandt de Tilstedeværende, og rimeligt er det, at naar det støbte Jern paa dette Slags Pløve er rigtigt og godt udført og Redskabet i det Hele vel consirueret, vil denne lette og bekvemme Plø neppe lade noget tilbage at ønske.

(Efter "Kieker-Correspondenzblatt" Nr. 5, 6 og 7 for 1834.)

Evingplovenes Indførelse og Udbredelse i den østlige Deel af Randers Amt.

(Af et Brev fra Brenaae Eggen).

Ved, i Aaret 1826, at tiltræde min nu paaboende Gaard, forefandt jeg nogle forskjellige Exemplarer søndersplittede Evingpløve, der 3 à 4 Aar forud vare anskaffede af den foregaaende Eier, uden at de i hans Eietid kom til nogen reel Anvendelse, da det formodentlig gif ham som tildeels mig: at deels

Ubekjendtskab med disse Plove og deels Modvillig-
hed, som gjerne er Tilfældet med enhver nye For-
andring, fra Folkenes Side, forarsagede at de den-
gang egentlig bleve henlagte. Efter at have tiltraadt
sin Eiendom i Sjælland, lod han Gaarden bestyre
i 2de Aar, under hvilken Bestyrelse Plovene, som
meldt, bleve søndersplittede og tildeels anvendte til
andet Brug, og saaledes af mig modtagne. Vel
var jeg in praxi ubekjendt med Svingplovene, men
jeg havde læst saa meget om deres Fortrinlighed, at
jeg besluttede deres Indførelse ved mit Aulsbrug,
og fik derfor et Par Stykker samlede. Mit Ube-
kjendtskab med denne Plov og Folkenes Tværhed
voldte mig megen Fortrædelighed, og gav mig me-
get slet Arbeide, hvilken sidste Omstændighed bestyr-
kede mine Naboer (Bønder) som ogsaa mange an-
dre uden for Bondestanden, i deres Mening om
denne Plovs U hensigtsmæssighed. Endelig kjæmpe-
de jeg saalænge med Omstændighederne, at jeg kun-
de præstere godt Arbeide med dette Redskab, og til-
veiebragte saaledes hvad Folk saa gjerne see, for at
slippe gammel Vane, haandgribeligen Beviis for
dets Fortrinlighed i det Hele; thi at Svingploven
var paafaldende lettere for Hestene, blev indrøm-
met af Enhver, der saae den i Brug. Imidlertid
hengik 3 Aar førend nogen af mine nærmeste Na-
boer tog fat paa denne Plov, omendkjøndt de
maatte tilstaae mine Afgrøders Fortrinlighed for de-
res; men saaledes er Bonden! man kan ikke raiso-

nerer sig tilrette med ham, — han fordrer de siens synligste Beviser for Gavnigheden af enhver Forandring i hans engang tilvante Sysler.

Hvad der mægtigen bidrog til Svingplovens hurtigere Indførelse var, at Boelsmand Niels Møller (der er hædret med det Kongelige Landhuusholdnings-Selskabs 4de Solvbræger) af Homoe Hede, i det følgende Aar fabrikerede sig en Plov til eget Brug, dog høist ufuldkommen; men formedelst den fjeldne Tænksomhed, den udmærkede Orden i al hans Gjøren og Laden, der karakteriserer denne Mand, saavel som fordi han tillige var Uvlsmand, og ikke blot Haandværksmand, som ogsaa fordi Byens Smed David Pallefen (belønnet med lige Hæderstegn) var en af de duelligste Haandværkere her paa Egnen, og saaledes lod sig belære, bragte Niels Møller det snart saavidt med en god Construction af sine Plove, at de ei alene ere de almindeligste her paa Egnen, men ogsaa ere afgivne til andre bortliggende Egne.

I samme Aar, 1827, gav anden Lærer ved Lyngbye Seminarium Cand. phil. N. Krarup ogsaa Exemplet ved at anskaffe en nordamerikansk Plov. *)

*) Ihenfende til Varigheden af det Støbegods, der erhøles til disse Plove, da vilde det være en betydelig Forbedring, hvis Løbet (der tillige i dette Tilfælde kunde være i eet Stykke med Sulen) og Mulbpladen vare forsynede med en Fals, liig Winstrups Plove, hvorpaa kunde fastkrues

Saaledes vare Exempler givne for Svingplovens Fortrinlighed, og større og mindre Jordbrugere indførte den.

For at bidrage til Tjenestekarlenes større Billighed og Opmærksomhed, tilveiebragte jeg i Forening med velbemeldte Hr. Krarup, formedelst Subscription af opmærksomme Landmænd i vor nærmeste Kreds, en Præmiepløining for disse, saavidt jeg mindes, i Aaret 1830, hvorved den indsamlede Sum blev uddeelt efter bedste Skjønnende.

Skinner af smedet Jern, der i Slid langt overgaaer støbt Jern, og saaledes efter Omstændighederne udbedres; den vilde saaledes i det mindste blive af dobbelt Varighed. *) Og-
faa er det en Feil ved nærværende Støbegods, at Tappen paa Løbet er paa den indvendige Side, da Sulen paa Landsiden opslides næsten paa samme Tid som Løbet, hvorved Ploven er cassabel; var Tappen derimod paa yderste Side af Løbet, conserveredes den øvrige Deel saameget, at den formodentlig vilde udholde med 3de Løb. Med Hensyn til de forskjellige Slags Pløininger, der gives i ethvert Aalsbrug, er en Stryger af Jern saare gavnlig og anvendelig paa samme Slags Plove, i hvilket Diemed Muldpladen burde ved Støbningen forsynes med passende Huller.

*) Hos Jernstøberi = Gier Melbahl paa Vesterbro Nr. 14 faaes nu et nyere Slags Støbegods til nordamerikanske Plove, med 2 Slidestykker til at paa- og afskrue Muldfjel og Løb; et Sæt af dette Pløjern veier 19 Pund mere end et Sæt til sædvanlige nordamerikanske Plove og koster 5 Rbd. 5 Mk, eller 11 Mk. mere end det sidste, omtrent den samme Priis, hvortil Støbegodsset til den mindre bayleiske, med lignende Slidestykker forsynede Plov leveres.

Ihvorvel denne i sig ubetydelige Foranstaltning var saare ufuldkommen, bidrog den sit til Bedliges holdelsen af den vakte Opmærksomhed for Sagen, der greb mere og mere om sig i Sognene Veilbye og Homoe, Aalsøe og Hoed, samt Lynghye, og er nu saa vidt, at disse Sogne, paa saa Undtagelser nær, have overalt indført Svingploven.

Uden at ville opfaste mig til denne gode Sags Talsmand, tager jeg ligesaalidet i Betænkning, som jeg er overbevist om at imødegaae saare Manges Dnske ved, at henlede det Kongelige Landhuusholdnings-Selskabs særdeles Opmærksomhed paa Fortsættelsen af de i de tvende sidste Aar foranstaltede Præmielopløjninger, der saa mægtigen befordre Dets medet: Svingplovens Udbredelse, for hvilken denne og saa mange andre Egnes Agerdyrkere stedse ville blive Selskabets Bestræbelses takskyldige.

Efter saaledes at have gjort Rede for Sagens historiske Gang, bør jeg ikke forbigaae at vedrøre nogle af de nærmeste og velgjørende Folger man sporer, hvor Svingploven er indført; hvilket jeg formener mig saa meget mere competent til at bedømme, som jeg i et langt Tidsløb har haft særdeles Leilighed til at kjende Egnen, da jeg har opholdt mig der, deels som Forvalter og deels som Godseier, i 24 Aar. Jeg har saaledes seet:

- a) Hvorledes Bonden nu sædvanligen pløier sin Grønjord med 2de Heste, istedet for at han forhen, især i Begyndelsen af hiint nævnte Aar:

maal, stadigen dertil brugte 6 Stk., og ved den øvrige Pløining 4. Hvad han saaledes betydeligen sparer i Hestekraft, har givet ham Leilighed til at forsøge Anvendelsen af de større Gaardes Exempel paa en tidlig Vintersæd; og denne tidlige Vintersæd har netop, blandt flere, den gode og vigtige Folge med sig: Markfred! uden hvilken intet, endog kun taaleligt Uolsbrug kan bestaae. I denne Henseende vil Svingplovens Indførelse virke sikkrere og behageligere end alle Lovbud, da Fordelen af den tidligere Rug- sæds Udbytte dog til Slutninge. bliver overveieude; thi det er vist, at den Gaardmand, der forhen skulde holde 6 Heste til sit Arbeide, forretter det nu i langt kortere Tid med 4 Heste, formedelsf Svingploven. Ikke mindre vigtig er det for Uolsmanden at faae Foraars- sæden lagt i rette Tid, hvilket befordres saa saare meget ved det dobbelte Antal Plove.

- b) At Svingploven anbefaler sig selv, som enhver anden virkelig nyttig Indretning, naar Op- mærksomheden derfor først er vaft; da jeg end- nu ikke kjender en Eneste, der har henlagt den, efter at være blevet velbekjendt med dens Brug; ligesom dens Udbredelse her paa Egnen griber mere og mere om sig.
- c) Den velgjørende Indflydelse, Svingploven har paa Tjenestekarlen. Istedet for at han med Hjulploven, naar denne engang var sat ilave,

kunde følge den ganske som en Maskine, er han nu nødsaget til at vise Redskabet og Arbeidet mere Opmærksomhed, da, for Hjulploven, ellers ubetydelige Tilfælde, være sig ved Hestene, Redskabet eller Jordsmonnet, er af betydeligere Virkning for Svingploven. *) Han faaer tilige en rank og rask Gang under Arbeidet, der befordrer dette saa meget. Og vist er det, at den Karl, der først er noget øvet i Brugen af Svingploven, tager med Uvillie fat paa Hjulploven. Endelig:

- d) er dens Anvendelse her paa Eggen antaget saa nyttig, at Tjenestekarlene næsten ansee det for en Skam, ei at kunne føre denne Plov, om de end aldrig have havt den under Hænder.

Den 11te Marts 1834.

*) Uagtet dette for Hjulplovene tilsyneladende Fortrin, som dens Forsvarere især holde dem til, maa man dog billigen foretrække den modsatte Mening, da Plovkarten, under ellers gunstige Omstændigheder, kan lade Svingploven gaae Ageren rundt uden at styre den; og da dette ikke er uden Exempel, bør man billigviis ei heller nægte at Svingploven kan have behørig Stabighed i dens Gang. Men hertil horer jo rigtignok større Opmærksomhed for Svingploven end for Hjulploven.
